

Kwacha: van visie naar blijvende verandering

door dr. Peter Jiskoot – oprichter en oud-chirurg

In 2010 richtten wij de **Kwacha Foundation** op. Wat begon als een praktisch antwoord op een lokale zorgnood in Malawi, groeide uit tot een model met internationale relevantie. Onze stichting werd in het leven geroepen om fondsen te beheren voor het zogeheten **Clinical Officers Project**: een uniek opleidingsprogramma voor medische zorgverleners in afgelegen gebieden van Malawi.

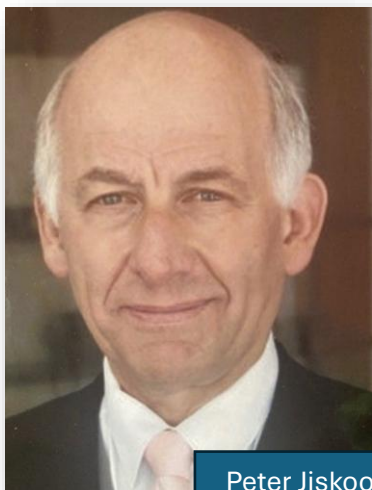
Malawi kende – en kent nog steeds – een **schrijnend tekort aan medisch specialisten**, met name buiten de grote steden. District- en missieziekenhuizen beschikken vaak over gemotiveerd zorgpersoneel, maar niet over voldoende artsen. Patiënten werden hierdoor in groten getale doorverwezen naar de vier overbelaste centrale ziekenhuizen, met alle gevolgen van dien: lange reistijden, overvolle afdelingen en soms zelfs het uitblijven van zorg.

Samen met lokale partners ontwikkelden wij een praktijkgericht leerprogramma: **on-the-job training** voor Clinical Officers – zorgprofessionals met een brede basisopleiding. Door hen gericht bij te scholen in chirurgie, verloskunde en spoedeisende hulp, konden zij ter plekke levensreddende ingrepen uitvoeren. Zo werd de toegang tot zorg niet alleen verbreed, maar ook dichterbij huis gebracht.

De impact was tastbaar. Niet alleen daalde het aantal doorverwijzingen drastisch, ook nam het zelfvertrouwen en de kwaliteit van de lokale zorg toe. In 2014 ontvingen maar liefst **41 Clinical Officers hun BSc-diploma** in obstetrie en gynaecologie, in samenwerking met de Universiteit van Warwick in Engeland. Het programma is beschreven in de *Malawi Medical Journal* en kreeg internationale erkenning.

De aanpak van de Kwacha Foundation laat zien hoe **capaciteitsopbouw van binnenuit** kan werken. Wat lokaal begon, is in feite een blauwdruk voor duurzame internationale samenwerking in de zorg. Daarom doe ik een oproep: laten we deze aanpak breder inzetten. Een “**Second University Mission**”, geïnspireerd op de 19e-eeuwse missie van David Livingstone, zou in deze tijd een krachtige impuls kunnen geven aan onderwijs en zorg in onderbediende regio's.

De Europese Unie heeft hier een sleutelrol: door lokale professionals op te leiden, versterk je systemen van binnenuit – en dát is pas echte hulp.

Peter Jiskoot

“It can be done. Play your part.”

Julius Nyerere,
voormalig president van Tanzania